

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w kwartale miesięcznie 1,50 zł z odnośnikiem przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożeniu pracy, przerwaniu komunikacji, strzymujący nie ma prawa żądać pozaterymowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dzień ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr. za reklamy na str. 3-lin. w wiadomościach poczynnych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym oglądaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo w poniedziałek, środę i piątek. Skrytka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252.

Piątek Pośw. bazył. wat.
Sobota Elżbiety wd.
Niedziela 24 po Sw. Felik.

Dziś wschód słońca o godz.	7.00 zach.	15.45
Jutro	7.01	15.42
Dziś księżycyca	1.05	12.05

Nr. 134

Wąbrzeźno, sobota 19 listopada 1927 r.

Rok VII

Zmierzch czerwonych władców Rosji.

Dziesięcioletni jubileusz władzy sowieckiej w Rosji dziwnym zbiegiem okoliczności staje się zarazem punktem zwrotnym w historii rewolucji i partii komunistycznej.

Utrzymywana przez lat dziesięć jednolitość i spójność rosyjskiej partii komunistycznej, dzięki której potrafiła ona ujarzmić wielomiljonowy naród, opanować go całkowicie, narzucić mu bezwzględnie swą wolę, zdeptać wiekami uświęcone tradycje i zwyczaje, pogrążyć go w niesłychaną nędzę i upadek ekonomiczny przy próbie dokonania przebudowy społecznej Rosji — tą żelazną dyscypliną i krwawym terorem podtrzymywana jedność partii komunistycznej rozpadła się ostatecznie i nieodwołalnie.

Miała ona już wprawdzie oddawna na sobie pewne rysy i pęknięcia, zwiastujące o nieuchronnie zbliżającym się rozłamie, lecz były one zawsze starannie zaklejane i zalepiane od wewnątrz, bez ujawniania tych szczerb na zewnątrz partii, na forum publicznym, aby nie dawać wrogom bolszewizmu okazji do snucia marzeń na temat bliskiego upadku władzy sowieckiej w Rosji.

To co jednak oddawna już dojrzewało w łonie partii rządzącej, co stanowiło jej pięć Achilleusza — wyloniło się ostatecznie właśnie w dniu tak tryumfalnie obchodzonej dziesiątej rocznicy rewolucji październikowej. Ostatnią kropką, która przepełniła czarę, były urządzone w czasie obchodu demonstracje opozycjonistów i manifestacje na cześć przywódców opozycji Trockiego, Kamieniewa i Zinowjewa, usuniętych niezadługo przed tem z centralnego komitetu partii za ich opozycyjną działalność i przeciwstawianie się polityce większości kierowanej przez Stalina, Rykowa i Bocharina.

Jak zapewniają sowieckie źródła urzędowe, demonstracje te nie znalazły poparcia wśród ogółu członków partii i mas robotników bezpartyjnych, bądź co bądź jednak musiały one nie być zupełnie bez wpływu i znaczenia, skoro komitet centralny postanowił usunąć przywódców opozycji nie tylko ze swego składu, ale pozatem wykluczył ich i ich stronników z szeregów partii. Tym sposobem poza partją znajdują się jej pierwsi i najgłośniejsi twórcy i pionierzy.

Wszyscy wykluczeni obecnie przywódcy opozycji to nie nowi, młodzi dopiero po rewolucji nawróceni na komunizm zwolennicy doktryny Lenina, lecz jego bezpośredni towarzysze i współtwórcy, starzy zasłużeni członkowie partii, którzy jeszcze na wiele lat przed wybuchem rewolucji brali żywy i czynny udział w organizacji partyjnej. To też dla obecnych kierowników partii walka z nimi była bardzo trudna ze względu na ich zasługi i wpływy i dlatego przez długi czas opozycjoniści byli tolerowani i przywódcy większości nie mogli się zdecydować na zupełne zerwanie i wykluczenie opozycjonistów z szeregów partyjnych.

W końcu jednakże w 10-tą rocznicę zwycięstwa bolszewizmu w Rosji doszło do otwartej wojny pomiędzy obu odłamami. Kości zostały rzucone i obecnie spór wstępuje w fazę ostrej i bezwzględnej walki.

Można przewidywać, że obecny rozłam i walka w łonie partii doprowadzą do jej osłabienia i upadku dyktatury komunistycznej w Rosji. Jest rzeczą nader ciekawą, jak się ten proces dalej będzie rozwijał, która ze stron walczących odnieść ostateczne zwycięstwo i jak się ta walka odbija na ukształtowaniu stosunków wewnętrznych u naszego wschodniego sąsiada.

O cóż właściwie walczą obie strony? Przywódcom chodzi oczywiście o władzę i wpływ na rządy państwa, dla szerokiej zaś rzeszy partyjnych i mas robotniczych wysuwa się hasła i programy zasadnicze. Przywódcy większości opierają się na realnych stosunkach życiowych,

i szeregują wokół siebie młode pokolenie partyjne wychowane już w czasie walk rewolucyjnych i po ich zwycięstwie.

Wbrew starym teorjom Marksa i Lenina zapatrują się oni na życie Rosji z czysto praktycznego punktu widzenia i widząc straszliwy upadek ekonomiczny mas ludowych, spowodowany eksperymentami komunizmu, pragną wysiłki swe skierować na polepszenie ich położenia w ramach obecnego ustroju. Stąd płyną ich odstępstwa od dawnych ideałów rewolucyjnych na rzecz światopoglądu mas włościańskich, które oczywiście z komunizmem mają bardzo mało wspólnego. Stąd płynie ich polityka, dążąca do zaspokojenia choć w części potrzeb i żądań wsi rosyjskiej.

Opozycja składająca się ze starych przeważnie członków partii i jej dawniejszych przywódców pragnie zachować w czystości i niezmienności dawne dogmaty wiary komunistycznej. W jej szeregach grupują się żywiły międzynarodowe, przeważnie obcego pochodzenia, dla których lud rosyjski ma tylko znaczenie materiału i środka do przeprowadzenia rewolucji wszechświatowej. Dążeniem ich i dogmatem jest wiara w rewolucję światową, która dopiero uszczęśliwi

ludzką całą, a z nią i Rosję sowiecką. Środkiem dla dokonania takiego przewrotu ma być dzisiejsza Rosja sowiecka. Dobrobyt rosyjskich mas pracujących nie może być dla nich celem i mało ich wzruszają nędza i cierpienia tych mas, które dla nich stanowią tylko środek do osiągnięcia swych własnych celów.

Na tem zasadniczym podłożu rozwija się konflikt pomiędzy prowadzonymi partii komunistycznej. Życie oczywiście robi swoje rozwijając utopijne marzenia i nierealne doktryny. Bolszewizm rosyjski od pierwszych chwil swego zwycięstwa ulega stale zmianom. Pod naporem realnych faktów życiowych jedne po drugich odpadają złudzenia, że ustroj komunistyczny może uszczęśliwić klasy pracujące. Ideologia komunistyczna dawnych wodzów bankrutuje, a nowi zwolennicy, zachowując dawną nazwę zmieniają jej treść do tego stopnia, że przyjąć jej i pogodzić się z nią nie mogą starzy menery partyjni, zapatrzeni w swoje utopijne, zbankrutowane w praktyce życiowej hasła i ideały. Rozłam i walka, jaka się na tem tle wywiązuje do reszty osłabia i obala nierealne i szkodliwe dla życia utopie komunizmu.

R. M.

Krótkie wiadomości telegraficzne.

Do Belgradu powrócił Jugosłowiański minister Marinkowicz, który w dniu 11 b. m. podpisał w Paryżu francusko-jugosłowiański traktat przyjaźni. W wywiadzie udzielonym prasie Marinkowicz oświadczył, że zawarcie traktatu leżało w ogólnym interesie sytuacji międzynarodowej. Po przedłożeniu traktatu królowi, nastąpi jego ratyfikacja, a w końcu b. m. wymiana dokumentów ratyfikacyjnych pomiędzy Francją i Jugosławią.

Z Marokka donoszą, że w Fezie zmarł sułtan Mulej, który w 1912 r. objął rządy w Marokku i sprawował je z wielkim pożytkiem dla kraju przy pomocy francuskiego marsz. Liotey'a. Do Fezu przybył wysoki komisarz rządu francuskiego, przy którego udziale będzie zwołane kolegium ulemów (najwyższych duchownych muzułmańskich), które dokona obioru nowego sułtana.

Z Bukaresztu donoszą, że rada ministrów postanowiła z całą surowością prawa bronić

obecnego ustroju państwowego przeciwko wszelkim próbom jego zmiany.

Wiadomości o traktacie francusko-jugosłowiańskim wywołały we Włoszech wielkie poruszenie opinii. Gazety w ostrych słowach odzywają się o zawarciu tej umowy, a zwłaszcza występują zaczem wobec Jugosławii.

Z okazji otwarcia parlamentu egipskiego wygłosił król Tuad mowę tronową zaznaczając że pomiędzy Anglią a Egiptem musi być zawarte takie porozumienie, któreby zapewniło obu krajom przyjaźń i spokój.

W angielskiej Izbie gmin partja pracy ostro zaatakowała rząd Baldwina za ciężkie położenie robotników przemysłu węglowego. Mac Donald żądał niezwłocznej akcji dla zlikwidowania bezrobocia wielkiej części górników. Wskutek hałasu i podniecenia przewodniczący musiał przerwać obrady.

Francuskie najwyższe odznaczenie dla Marszałka Piłsudskiego.

Warszawa 17. XI. (Tel. wł.) Do Warszawy przybył dzisiaj Marszałek Francji Franchet d'Esperey, wiozący najwyższą francuską odznakę wojskową dla Marszałka Piłsudskiego. Na dworcu powitany został z honorami wojskowymi przez przedstawicieli władz.

O g. 12-ej Marsz. Franchet d'Esperey złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza oraz przed pomnikiem ks. Józefa Poniatowskiego. O g. 6-ej udał się do Belwederu, składając wizytę Marsz. Piłsudskiemu. Wieczorem na cześć dostojnego gościa odbył się obiad.

Uroczysta dekoracja Pierwszego Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego odbędzie się dnia 18 listopada o g. 12 m. 15 po poł. na Zamku w Warszawie w obecności Prezydenta Rzeczypospolitej, członków Rządu korpusu generalnego, delegacji oficerskich i zaproszonych gości.

Ta najwyższa odznaka wojskowa Francji nadana dotychczas została tylko królowi belgijskiemu Albertowi I i marszałkom francuskim Foch'owi i Petain'owi.

Berlińskie rozmowy o zawarciu traktatu handlowego.

Berlin, 18. XI. (Tel. wł.) Gazety wieczorne niemieckie żywo omawiają sprawę wznowienia rokowań z Polską o zawarciu traktatu handlowego.

Delegat polski, dyrektor Tadeusz Jackowski, odbył wczoraj o godz. 5 tej po południu pierwszą rozmowę z min. Stresemannem. Przedmiotem rozmowy miała być sprawa obsadzenia stanowisk kierowników delegacji obupaństw.

W związku z tem donoszą pisma o dymisji dotychczasowego kierownika delegacji niemieckiej do rokowań o zawarciu traktatu handlowego — Lewalda.

Razem z delegatem polskim przybył do Berlinaposełniemiecki w Warszawie — Rauscher.

Dzisiaj dyr. Jackowskiego i posła polskiego w Berlinie — Olszewskiego podejmuje minister Stresemann śniadaniem.

We wtorek 29. i w środę 30. bm.

BEN HUR

Bezpłatnie

wysyłamy na żądanie egzemplarze okazowe „Wielkopolskiej Ilustracji”, tygodnika przeznaczanego dla szerokich kół publiczności—egzemplarz kosztuje tylko 45 groszy, przedpłata na pocztę 4,33 złotych kwartalnie (miesięcznie 1,61).

Bardzo prosimy dotychczasowych Czytelników i Przyjaciół naszych o łaskawe zaznajomienie swych krewnych i znajomych z „Wielkopolską Ilustracją” i życzliwe jej poparcie — na cel ten chętnie pošlemy i większe ilości okazowych egzemplarzy, po które należy zwrócić się wprost pod adresem: „Wielkopolska Ilustracja”, Poznań św. Marcin 70.

We wtorek 29. i w środę 30. bm.

BEN HUR

POM. STOWARZYSZENIE ROLNICZO - HANDLOWE TORUŃ

TELEFON 173

Oddział w Wąbrzeźnie

UL. GRUDZIĄDZKA

Zakup i sprzedaż

wszelkich ziemiopłodów po najwyższych cenach dziennych:

Makuchy lniane, rzepakowe i słonecznikowe. - Otręby żytnie i pszenne.

Nawozy sztuczne

z dostawą na wiosnę na kredyt wekslowy do końca października 1928 r.

Węgiel górnośląski i dąbrowski.

Parniki, wirówki „Alfa”, kieraty i młocarnie na dogodnych warunkach.

Wszelkiego rodzaju żelazo: Podkowy, hufnale, hacce, gwoździe, naboje myśliwskie.

Przyjmujemy do czyszczenia nasiona koniczyn i traw, na własnych specjalnych do tego celu maszynach.

Kino □ Teatr

Hotel „Dwór Wąbrzeski“

w sobotę i niedzielę 19 i 20 bm.
o godzinie 8-mej wieczorem

NOCE PARYSKIE

Dramat sensacyjno erotyczny i salonowy w 10-ciu aktach. W roli główn.: Adelqui Millar o twarzy i postaci boskiego Apolla oraz Mona Morys tancerka z „Kasino de Paris“ — Akcja rozgrywa się w salonach elity francuskiej oraz w podziemiach Paryża

Tylko w niedzielę po pol. o g. 4-ej dla wszelkich szkół bardzo pouczający film pod wysokim protektoratem królewsko-brytyjskiego poselstwa przy rządzie Rzeczypospolitej Polskiej.

Arydzielo filmu podróżniczego pt.

Na szczyt świata w Himalajach

ilustrujące ostatnią (trzecią) wyprawę słynnego podróżnika generała C. G. Bruce'a na najwyższy szczyt świata

MOUNT EVEREST

(8840 mtr. nad poziomem morza)
Zajmujące obrazy z natury, dramatyczne sceny przy wyprawie do najwyższej góry świata w 8 wielk. aktach

Ogłaszajcie się w „Głosie Wąbrz.“

We wtorek 29. i w środę 30. bm.

BEN HUR

WSZEDZIE DO NABYCIA!

R. WOJTECKI

Wytwórnia aparatów i części radiotechn. nagrodzona na wystawie w Poznaniu SREBRNYM WIELKIM MEDALEM

POLECA

odbiorniki 1—6 lamp. wykon. przez pierwszorzędn fachowców z głośną i czystą audycją, słuchawki od 12,50 zł poc. kondensat. obrot. od 6 zł poc. głośniki, dobre od 36 zł 20 proc. pod. akumulatory, bat. anod., skale zwykłe i mikrometr. oraz wszystkie części do budowy aparatów naj. 1. rz. jakości, po cenach niskich.

OD DZIŚ

— zmiana programu —
B-A-L-E-T-U
DWÓR WĄBRZESKI

Leśnictwo Nielub przy Wąbrzeźnie.

Sprzedaż drzewa w czwartek, dnia 24 bm. o godz. 10 przed poł. w obozisku w Czystochlebiu.

z działki 17, 18, 19, 20, sosny, drągi II i III kl., chrust II (drągi w stosach) drągi do płotów (2 mtr. dług.) kije i chrust III.

Leśniczy.

Młodsza ekspedjentka

może się zaraz zgłosić.

St. Żuralski
skład bławatów.

Miód! leczniczy czysto pszczelny pod gwarancją lipcowy 3 kg. zł 12,5 kg. 15,50, 10 kg. 28,50 20 kg. 56, wraz z blaszanką i opłatą poczt., wysyła za zaliczka
S. ELLENBERG,
Tarnopol, XVI
Skrytka poczt. 94.

Z powodu przeprowadzki pracownia zlikwidowana uprasza się zatem Sz. Kliencie, aby najpóźniej do dnia 25 bm. wykupiła swoje k. polusze, gdyż po tym terminie za żadne reklamacje nie odpowiadam
M. Rogowski
Wąbrzeźno,
ul. Pomorska.

KLACZ

(wlerczówka i do powózki) na korzystnych warunkach do sprzedania.

Wolności 8.

Elektrownia Miejska w Wąbrzeźnie

Tel. 44 ul. Kolejowa 53 Tel. 44

poleca za gotówkę lub na dogodnych warunkach spłaty po cenach niskich:

elektryczne żelazka do prasowania

elektryczne garnki do gotowania

elektryczne czajniki etc.

elektryczne lampy stołowe

żarówki

sprzedaje po cenach bezkonkurencyjnych

Zabawa taneczna

odbędzie się w niedzielę, dnia 20. XI. br. w Liotey w obozisku p. Klimka. Przygrywać będzie orkiestra 67 p. p. z Brodnicy.

O liczny udział prosi
GOSPODARZ

Papier gazetowy biały, czysty w ark. 63/95 ctm sprzedaje po 1,30 zł za 1 kg. „Głos Wąbrzeski“

Plisowanie karbowanie sukien, merokki, obrętki, dziurki maszynowe i hafty kurbelowskie
S. BIAŁOWAŚ
Toruń
Sukiennicza 8. Telef 439

We wtorek 29. i w środę 30. bm.

BEN HUR